

vendelsen af de enkelte foranstaltninger. Heller ikke med hensyn til disse regler har kommissionen væsentlige indvendinger at gøre, og der henvises herom til ændringsforslaget og bemærkningerne. Dog vil spørgsmålene om anvendelse af lægelig behandling og rettighedsfrakendelse blive gjort til genstand for særlig omtale nedenfor.

I forbindelse med de nævnte regler om valget af foranstaltning må endelig fremhæves § 86, stk. 4, (nu § 90, stk. 4) om forudgående *erklæring fra foranstaltningsnævnet*. Kommissionen foreslår, at sådan erklæring ikke skal være en nødvendig forudsætning for dom til advarsel, bøde eller konfiskation, men alene for de foranstaltninger, der har en vis varighed, og som typisk tilsigter en særlig behandling eller påvirkning. Det er hensigtsmæssigt at begrænse antallet af erklæringer, når det kan ske uden skade, og iøvrigt vil der altid være mulighed for at anmode om foranstaltningsnævnets erklæring i en sag. — Et mindretal i kommissionen mener, at der selv inden for det ovennævnte område bør være mulighed for at fravige kravet om indhentelse af erklæring fra foranstaltningsnævnet.

Ved alle foranstaltninger med undtagelse af advarsel, bøde og konfiskation opstår spørgsmålet om deres *varighed*. Udkastets §§ 86 og 88 (nu §§ 90 og 92) tager stilling hertil. Der åbnes mulighed for idømmelse af en foranstaltning på helt ubestemt tid eller for en af retten fastsat længstetid, der højst kan være 10 år. Kun fastsættelsen af længstetid vil indeholde en endelig afgørelse i sagen; det vil derimod ikke være endelig afgjort, hvor længe foranstaltningen reelt skal opretholdes, eller om den samme foranstaltning skal finde anvendelse i hele perioden. Disse spørgsmål vil efter § 88 afhænge af rettens senere bestemmelse.

Kommissionen kan i det hele slutte sig til den ordning, som er fastlagt i udkastets §§ 86 og 88. Bortset fra tilfælde, hvor der vanskeligt kan udøves noget skøn over, hvor længe det vil være nødvendigt at opretholde en foranstaltning, synes det påkrævet at skabe en vis fasthed i afgørelsen ved at foreskrive en længstetid, således at bestræbelserne rettes mod at opnå den fornødne specialpræventive virkning inden for dette tidsrum. Viser det sig, at den valgte foranstaltning ikke er passende, vil det være en naturlig konsekvens af lovens grundtanke, at foranstaltningen erstattes med en anden. Dette spørgsmål må — ligesom spørgsmålet om ophævelse af en foranstaltning, hvor den antages at have opfyldt sit formål — være et domstolsanliggende, som påtalemyndigheden, domfældte selv eller hans bistandsværge kan foranledige afgjort. Idet kommissionen iøvrigt henviser til ændringsforslagene og bemærkningerne dertil, skal her fremhæves enkelte spørgsmål af særlig vigtighed inden for det omhandlede område.

Det kan forekomme betænkeligt, at § 88, stk. 1, (nu § 92, stk. 1) giver retten en vidtgående adgang til at træffe bestemmelse om iværksættelse af en *mere indgribende foranstaltning end den oprindelige*. Selv om lovens almindelige betingelser for anvendelsen af den nye foranstaltning må være opfyldt, jfr. f. eks. om forvaring §§ 83 og 104 (nu §§ 87 og 107), har kommissionen dog fundet det ønskeligt at indføre en begrænsning, som uden at komme i modstrid med lovens formål gør det muligt at sikre hensynet til retssikkerheden på dette punkt. Kommissionen foreslår, at en skærpelse til foranstaltning af væsentlig mere indgribende art skal være betinget af, at der i den oprindelige dom er taget et herpå sigtende forbehold. Denne fremgangsmåde vil medføre forskellige fordele. Hvis intet forbehold tages, vil retten alligevel senere, omend i begrænset omfang, have mulighed for at erstatte foranstaltningen med en bedre egnet. Gennem et forbehold vil det dernæst være muligt at nå til en senere ændring i samme omfang som foreslået ved udkastet, men gerningsmanden er da udtrykkelig blevet forberedt på denne mulighed og overrumples ikke af en skærpelse, der er ønskelig af behandlingsmæssige eller præventive grunde.